

**TURISTIČKA ZAJEDNICA
GRADA DELNICA**
**Luzinska cesta 47, 51300
Delnice**
**tel/fax 051/812-156,
tel. 811-174, 811-181**
**e-mail:
tz-grada-delnica@ri.t-com.hr
web: www.tz-delnice.hr**

SMJEŠTAJ I PREHRANA:

- Hotel „Mance“, Brod na Kupi, tel. 837-360, fax. 837-164, www.cemaboy.tk
- Hotel „Risnjak“, Delnice, tel. 508-160, 508-180, fax. 508-170, www.hotel-risnjak.hr
- Pansion „Lovački dom“, Delnice, tel. 812-440, fax. 812-019, www.lovacki.com
- Pansion Nacionalnog parka „Risnjak“ Crni Lug, tel. 836-133, fax. 836-116, www.risnjak.hr
- Planinski centar „Petehovac“, Delnice, tel. 814-901, fax. 814-902, www.petehovac.com
- Caffe-bar i sobe „Centar“, Delnice, tel. 812-972, mob. 098/232-875, www.centar-delnice.hr
- „Sotlar“ d.o.o., sobe „Americano“, Delnice, tel. 811-320

PREHRANA:

- Bistro „AM“, Delnice, Starčevićeva 2, tel. 812-310
- Bistro „Start“, Delnice, Školska 9, tel. 811-005
- Bistro „Pauše“ (i kombi prijevoz), Delnice, Jelačićeva 27, tel. 812-126
- Bistro „Pleter“, Delnice, Radićeva 1, tel. 814-235, mob. 091/59-89-014
- Buffet „Lovačka kuća Polane“ (i Taxi služba), Polane, mob. 099/410-06-32, 098/168-26-75
- Buffet „Scorpion“, Delnice, Supilova 67, tel. 812-662
- Bistro „Tron“, M. B. M. SKRAD D.O.O. Delnice, Supilova 45, tel. 051 508 284
- Objekt brze prehrane „Pizza cut-Tvitic“, Delnice, Supilova 48, tel. 811-064
- Objekt brze prehrane „Rasta“, Brod na Kupi, Zrinska 12

REKREACIJA:

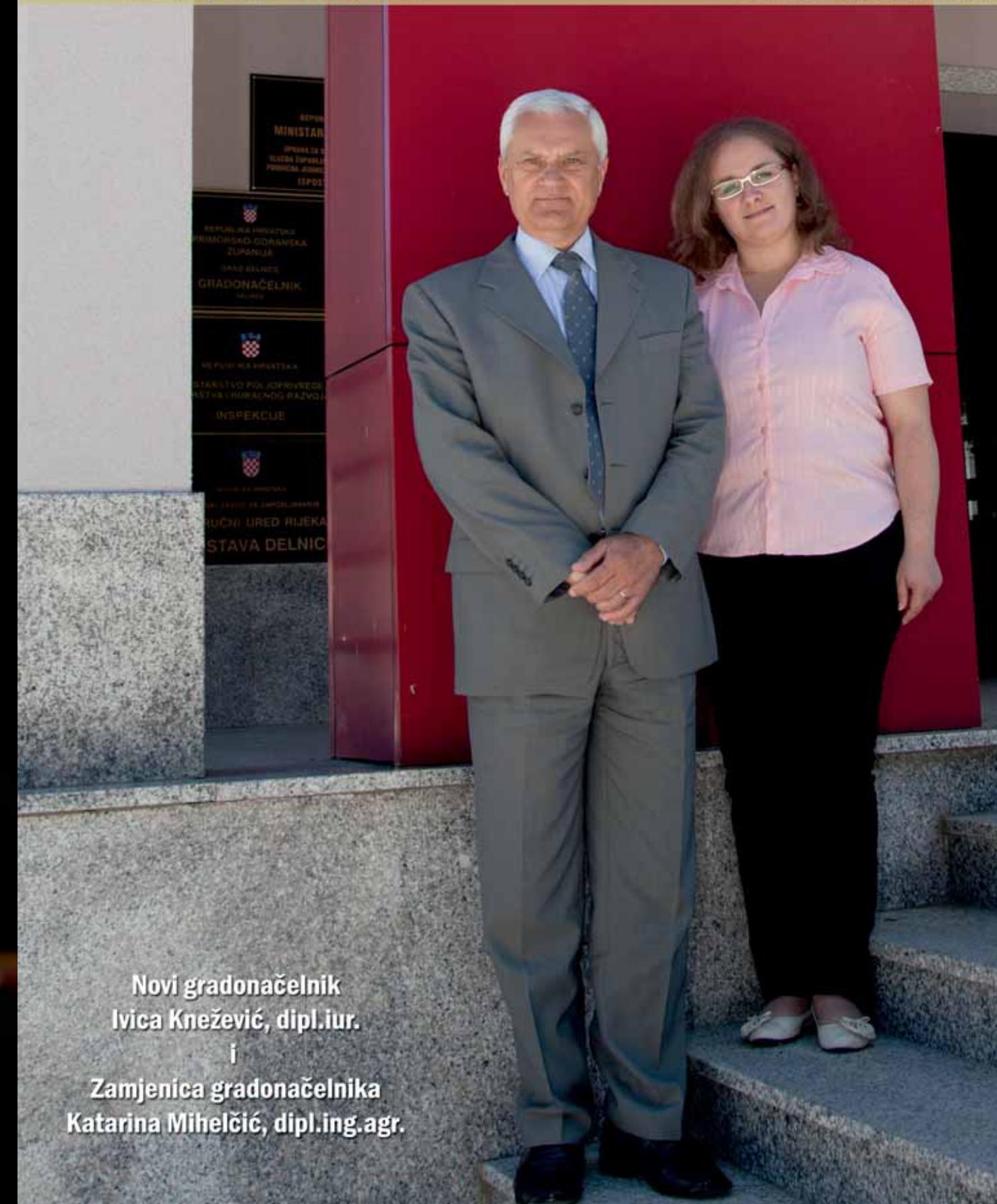
- Goranski sportski centar „Runolist“, Delnice (Dom športova, bazen, teniski tereni, klizalište), tel/fax 812-488, tel. 811-022, mob. 098/305 815, www.gsc-runolist.hr
- Hotel „Risnjak“ (fitness, tehnogym sprave), Delnice
- „Kanu Ivančica“ d. o. o. (kanuing, rafting), www.gorskikotar.com/kanu
- „Foris adventures travel“ (rafting, biking), tel. 837-139, mob. 098/607-440, e-mail: foris@foris-adventures.com, www.rafting.com.hr/foris_hrv
- „Rasta“ (kanuing, objekt brze prehrane), Brod na Kupi, tel. 837-132, mob. 098/170-81-95

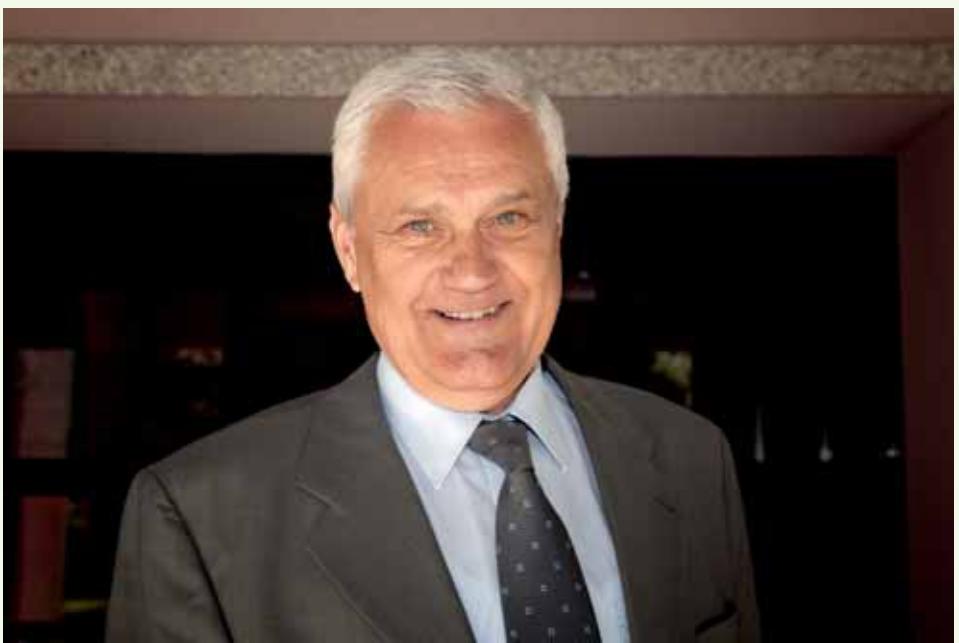
DELNICA

Đeđuonska beséjda

Godina 4, broj 7 -lipanj 2013.

Glasilo Grada Delnica

Dani su u kojima uz ljeto na naša vrata kucaju praznično-blagdanji trenuci važni kako za lokalnu tako i za širu domovinsku sredinu. Ovogodišnji Dan Grada i Dan Župe sv. Ivana Krstitelja poseban su trenutak iz više razloga. Ponajprije, što ste na nedavnim svibanjsko-lipanjskim lokalnim izborima izrazili svoju volju za promjenama, te ste time - kao i mnogi u Hrvatskoj - izabrali novu izvršnu vlast, gradonačelnika i njegovu zamjenicu te uz njih i nove vijećnike kao prenosnike vaše volje na odlučivanje Gradskog vijeća.

Time ste svojim izborom i darovanim povjerenjem svoju sudbinu, kao i sudbinu mjesača svoga življjenja, „dali u ruke“ ljudima koji su pod geslom „Volimo Delnice“ izrazili svoju beskompromisnu želju da sve svoje znanje, sposobnost, vrijeme i umještost ugrađuju u napredak svoga Grada, te da mu služe na najbolji mogući način. S obzirom da smo mi jedan tim, tj. da smo tim za bolji život svih nas, jedina naša politička boja i opcija jesu od dobrog za društvo napraviti još bolje za svakog pojedinca u tom društvu. S obzirom da ste nas kao takve upoznali i podržali - zahvaljujem Vam na uloženom predizbornom i izbornom trudu. I na tome što ćete nam i dalje biti podrška!

Druga posebnost Dana Grada i Župe Delnica jest potreba da se, kao na svakom međašu, kratko osvrnemo kako na ono najbolje dosadašnje tako i ono nedosegnuto. S obzirom da sam na ovoj važnoj čelnoj funkciji našeg Grada kratko vrijeme ne bih se osvrtao na ono iza nas: pored svega i zato što mi, moj tim naime, nismo participirali u obnašanju vlasti pa za sad nemamo ni opterećenja kako je ona radila. Uostalom, na uspješnost dojučerašnjeg puta više nitko ne može utjecati niti bilo što promijeniti. Umjesto toga, samo bih, dakle,

istaknuo da mi tek sada možemo mijenjati, utjecati, ulagati u drugačiju budućnost, budućnost na dionici puta koju smo mi preuzeli. Prihvaćajući se te velike i časne dužnosti i odgovornosti služenja zajednici, bez obzira na svu bremenitost međuodnosa i problema pri tom, upitnost naših zalaganja je proporcionalna činjenici da svi vi zaslužujete da se borimo, da učinimo sve što je potrebno da ovaj Grad postane mjesto dostojno naših i života naše djece i unučadi. Da bude Grad izvjesnosti svih generacija, a ne odlazećih i umirućih svjetala daleko na domaku budućnosti!

Kao odgovoran čovjek s izvjesnim radnim i životnim iskustvom, kao jedan od ovdašnjih ljudi koji se istestirao na spomenutim područjima unutar veće gradske zajednice, svestan sam da taj zadatok neće biti lagan, tj. neće biti ostvariv u kratkom vremenu, ponajmanje „preko noći“. A upravo težeći ka tome, stvarat će klimu dobre volje, široke spremnosti na suradnju, opće motiviranosti. Svi mi, svojim ćemo radom i zalaganjem pokušati dokazati da je moguće stvarati jače temelje sutrašnjice koja nakon toga mora doći: bez vladajućih i opozicije, bez većine i manjine, bez svada i isključivosti, i bez drugih podjela!

Koalirajući na programima koji će biti podređeni općem dobru zajednice, svim žiteljima Grada, a ne tek neke interesne skupine. Činit će to u uvjerenju da to od mene, od nas očekujete Vi naši birači, svi Vi koji ste svojim glasovima dali povjerenje makar samo jednom vijećniku, kao i Vi koji ste se većinom odlučili za nekog drugoga.

Radi svih njih, radi svih Vas, učinit će sve da novi saziv Gradskog vijeća bude mjesto uzajamnog uvažavanja, poštovanja, mjesto dostojanstva i digniteta ovoga Grada, mjesto gdje će se u demokratskoj proceduri i

Sretno svima, drage sugrađanke i sugrađani!

pozitivnom ozračju donositi argumentirane, opravdane, održive i ostvarive odluke u interesu svih građana!

Treće i vrlo bitno što Vam želim staviti na srce ovih lipanjskih dana 2013.godine jest činjenica da se kao dio hrvatskog domovinskog prostora uskoro priključujemo na tijelo Europske unije. Na završetku toga dugog i mukotrpog puta, kojeg smo prevljalivali ne bez teškoća svake vrste, prve sekunde mjeseca srpnja označit će njegov kraj ali i novi početak. Za nas će taj povijesni događaj biti posebno značajan i po tome što će rijeka Kupa konačno dobiti (da li dobiti ili vratiti?) jedan predznak, predznak spajanja. To znači da će zauvijek samo spajati dvije prijateljske strane, dvije obale i sve ljudе, kao što je to kroz povijest uvijek i činila bez obzira na političke ili ma koje druge nametnute okvire i obrasce.

Eto, zbog svega toga lijepoga iz zajedničke nam prošlosti, koja nije uvijek mazila ni jednu ni drugu stranu, bit će mi velika čast i izuzetno zadovoljstvo stisnuti ruku prijateljstva i dobrodošlice dragim susjedima za još bolju i sretniju budućnost koju ćemo, siguran sam, u mnogim dijelovima graditi zajedno!

Zbog svega spomenutog, svim žiteljima administrativnog korpusa Grada Delnica u ovoj prvoj praznično-blagdanjoj beséidi, čestitam Dan Grada i Dan župe sv. Ivana Krstitelja. Šaljem svima najljepše želje u nadi da će ih - kao i sve nas - uvijek i stalno, u bitkama za bogatiji i sretniji naš zavičajni prostor, krijepliti obilje zdravlja. Pred polazak u nove zore života izražavam svima i zahvalnost za to što me poslušati, suradivati i slijediti u ostvarivanju svega zacrtanog za naše zajedničko dobro!

Vaš susjed, prijatelj, sugrađanin i gradonačelnik Ivica Knežević

NOVI SAZIV GRADSKOG VIJEĆA

Željko Pjevac
Nezavisna lista Ivice Kneževića

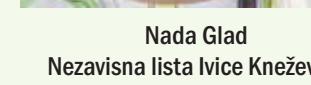
Goran Pernjak
Nezavisna lista Ivice Kneževića

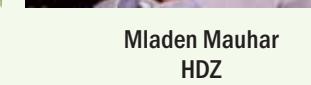
Daniel Kezele
Nezavisna lista Ivice Kneževića

Boris Lozer
Nezavisna lista Ivice Kneževikća

Nada Glad
Nezavisna lista Ivice Kneževića

Mladen Mauhar
HDZ

Lidija Žagar
HDZ

Davorin Klobučar
HDZ

Marijan Pleše
PGS

Maja Kezele
PGS

Josip Gašparac
PGS

Alen Janjušević
SDP

Jelena Pavić Mamula
SDP

Ivan Topić
HČSP

Dražen Magdić
Hrvatski Laburisti

DOGAĐANJA UZ DAN GRADA I ŽUPE

**Temeljem Odluke Gradskoga vijeća od 14. ožujka 2013. godine ovogodišnja Javna priznanja
Grada Delnica jesu**

Godišnja nagrada Grada Delnica u 2013. godini Davoru Grguriću – uredniku radijske emisije „radio Ž' rjoafka“ za desetljeće uspješnog emitiranja
Predlagatelj Etno udruga Prepelin'c navodi zasluge Davora Grgurića za uređivanje i vođenje radijske emisije koja je 22. prosinca 2012. godine proslavila punih 10 godina neprestanog tjednog emitiranja. Navedena emisija doživjela je 610 epizoda, snimljeno je više od 300 sugovornika s područja cijelog Gorskog kotara što čini izuzetno vrijednu zbirku tonskih zapisa goranskih narječja, običaja i životnih situacija uopće.

Povelje Grada Delnica u 2013. godini Moto klubu „Mountain riders“ za 10 godina uspješnog rada i postojanja
Predlagatelj, gradonačelnik Grada Delnica navodi da je MK Mountain riders osnovan 26. travnja 2003. godine i ove godine slavi 10 godina uspješnog rada i postojanja. Do sada su organizirali 9 ljetnih moto susreta u trajanju od 3 dana i 3 zimska jednodnevna susreta. Klub je sudjelovao na 10-ak dobrovoljnih davanja krvi, akcijama i predavanjima o sigurnosti u prometu te brojnim ekološkim i ostalim društvenim i humanitarnim akcijama.

Zahvalnice koje dodjeljuje gradonačelnik Grada Delnica Ivica Knežević, dipl.iur.

- Nevenki Petranović – za doprinos u kulturnom i humanitarnom djelovanju u Gradu Delnicama
- Zvonimir Imgrundu – za doprinos u razvoju srednjoškolskog odgoja i obrazovanja
- Dušanki Crnković – za volonterski rad u Hiši Rački
- Mariji Rački – Trgovina „Marica“ – za višegodišnje uspješno poslovanje trgovine u Brodu na Kupi

15. lipnja 2013. u 14,00 h u 16,00 h		Dolazak gostiju iz Gornje Jelenske Prijateljska nogometna utakmica HNK Goranin – NK Jelengrad Svečana sjednica Gradskoga vijeća
21. lipnja 2013. u 12,00 h	u Radničkom domu u Delnicama	Dodjela Javnih priznanja Grada Delnica za 2013. godinu Izložba pejzažnih fotografija : Foto doručak snježnog ambijenta Delnica Akcija Volim hodanje
u 17,00 h	Ispred zgrade Gradske uprave	Izložba fotografija pod lampionima AVFK i videoprojekcija 3 kratka filma
u 20,00 h	U Sjenici u Parku Kralja Tomislava	XIX. Goranski oldtimer rally Izložba malih životinja – Društvo Pajdaš
22. lipnja 2013. u 10,00 h cjelodnevno	Na gradskome trgu U Parku Kralja Tomislava	Kulturno-umjetnički program povodom Dana Grada Koncert duhovne glazbe mješovitog zbara Mater Libertatis iz Zagreba
u 17,00 h	Na gradskome trgu	Izložba malih životinja – Društvo Pajdaš
u 19,00 h	U crkvi Sv. Josipa u Lučicama	Paljenje Ivanjskog krijesa
23. lipnja 2013. cjelodnevno	U Parku Kralja Tomislava	Sveta misa povodom Dana Župe i Dana Grada
u 21,00 h	Planinski centar Petehovac	Tradicijska smotra Ivanjske kresnice Budnica Gradske limene glazbe povodom Dana državnosti RH
24. lipnja 2013. u 11,00 h	U crkvi Sv. Ivana Krstitelja	
25. lipnja 2013. u 19,00 h	Ispred Hiše Rački	

KRONIKA

Neki od događaja koji su obilježili proteklo razdoblje

KRONIKA

Natjecanje europskih šumara u nordijskom skijanju

Sve je započelo davne 1969. godine u Njemačkoj. Otada se šumari svake godine okupljaju na Europskom prvenstvu šumara u nordijskom trčanju i biatltonu (EFNS). Na terenima prekrasne Vrbovske poljane u podnožju Bjelolasice u popularnim nordijskim disciplinama okušalo se više od 600 natjecatelja iz 20 europskih zemalja, bodreni od svojih prijatelja, gostiju i domaćih posjetitelja. Organizatori su Hrvatske šume i Hrvatsko šumarsko društvo, a susret je bio održan od 17. do 24. veljače 2013. u Delnicama i Mrkoplju pod visokim pokroviteljstvom Vlade RH. Sudionici su se natjecali pojedinačno i štafetno, a kategorije su podijeljene po dobi.

EFNS je pravi primjer održivog življjenja i pažljivog odnosa prema prirodi, a sve u duhu prijateljstva i zdravog suparništva europskih nacija. Najzorniji primjer je bila obitelj iz Slovenije čije su četiri generacije sudjelovale na natjecanju. Iz te obitelji bili su i najmladi i najstariji sudionik, djevojčica od 6 godina i njezin pradjet koja ima 86 godina.

Infrastruktura

Organizacijom ove priredbe, istaknuo je na tiskovnoj konferenciji Ivan Ištuk, član Uprave Hrvatskih šuma, ovo državno poduzeće daje svoj doprinos razvoju nordijskog skijanja i biatlona, ali i turizma u ovom dijelu Hrvatske:

»Sudionici su popunili sve smještajne kapacitete Gorskih kotara, a dio ih je boravio i u opatijskom hotelu Millenij. Vjerujem da će nakon tih pet dana boravka u Hrvatskoj svi sudionici imati pozitivne dojmove te poželjeti iznova doći u Hrvatsku i Gorski kotar«, rekao je

Ištuk, dodavši kako su troškovi Hrvatskih šuma vezanih uz pripremu terena i organizaciju natjecanja 1,6 milijuna kuna, pri čemu će se dio vratiti kroz naplatu startnine i donacije sponzora, a trajna će korist biti sportska infrastruktura koja na Vrbovskoj poljani ostaje i nakon završetka natjecanja.

Dobra suradnja

Direktor delničke podružnice Uprave šuma Srećko Petranović zahvalio je na pomoći pri sufinanciranju dijela prijevoza natjecatelja Primorsko-goranskoj županiji, istaknuo dobru suradnju s lokalnim samoupravama u Delnicama i Mrkoplju pri organizaciji ovog natjecanja. Petranović je posebno poohvalio rad na tehničkoj pripremi terena o čemu je brinuo Denis Štimac koji je potom pojasnio kako su radovi pripreme Vrbovske poljane tijekom prošle godine uključivali rekonstrukciju skijaško-trkačkih staza, izgradnju srešta, uređenje startno-ciljnog, logističkog i prostora za gledatelje.

»Sama natjecanja odvijat će se na dvije kružne staze, jednoj od 2,5 km i drugoj od 5 km. Cilj nam je da budemo što bolji domaćini, a pokušat ćemo i na sportskom polju biti što kvalitetniji pri čemu će boje reprezentacije Hrvatske braniti dvadesetak natjecatelja. Ovo je prvi put da je Hrvatska domaćin ovom velikom međunarodnom natjecanju, a nadam se da nije i zadnji, tim više što nakon uređenja Vrbovske poljane imamo lokaciju na kojoj je moguće održavati ovako zahtjevna natjecanja«, rekao je Štimac.

Treći motobikerski Winter Party

ako je, ponajprije zbog zbilja loših vremenskih prilika i velikih količina snijega, broj posjetitelja tradicionalnog, već trećeg

po redu delničkog motobikerskog Winter Partyja, bio manji no prethodnih godina, dobre zabave i druženja nije nedostajalo. U Radničkom domu Delnice okupili su se članovi 26 moto klubova klubova iz Hrvatske, Slovenije te BiH, a cijelovečernji program počeo je pićem dobrodošlice nakon čega je uslijedila raznovrsna ponuda pića i hrane, nastup rock benda Full Monty iz Karlovca, striptiz i zabava do jutarnjih sati. Uz rockersko druženje bikeri su i ovom prigodom koristili i ostalu turističku ponudu Delnica (sanjkanje, klizanje, skijanje...) pa organizatori, dečki iz delničkog Moto kluba Mountain riders i ovog puta

zaslužuju sve pohvale za organizaciju.

Natjecanje u trčanju na krpljama

Pedesetak natjecatelja, sudionika prvenstva Hrvatske u trčanju na krpljama i skijaškom trčanju za osobe s intelektualnim poteškoćama nisu mogli odabrati bolje vrijeme za svoje natjecanje u Delnicama. Naime, nakon jedne od najjačih snježnih oluja u posljednjih pola stoljeća, Delnice su toga dana dana već od prijepodnevnih sati plivale u sunčem obasjanoj bjelini pa su se natjecatelji iz raznih dijelova Hrvatske (Dubrovnik, Split, Vrlika, Pula, Zagreb, Zaprešić, Ozalj, Rijeka...) mogli pripremiti za utrke 100 metara trčanja na krpljama, odnosno 50 i 500 metara na skijama. Uvjeti su idealni, rekao je Franjo Horvat, predsjednik Sportskog društva »Luč« iz Zaprešića koje je uz Udrugu »Dom« iz Tuškanca organizator ovog prvenstva: »Odlično su nas ugostili u Hotelu Risnjak, pomoći pri uređenju staze pružio je i Grad Delnice pa iako nam je plan bio ostati dva dana, možda malo i produžimo boravak, tim više što smo tek sada vidjeli da Delnice imaju i klizalište i odmah nam je na um pala ideja da sljedeće godine uz natjecanja u trčanju na krpljama i skijaškom trčanju organiziramo i natjecanje u klizanju, odnosno da priredimo višednevne zimske igre za osobe s intelektualnim poteškoćama«, rekao je Horvat.

Velike zasluge za ovaj uspjeh svakako imaju i njihov trener Mladen Kovačević koji s njima radi u Školskom sportskom društvu, odnosno Boris Levar koji dio njih trenira u Plivačkom klubu »Delnice« kojeg su svi oni članovi. No, pohvaliti svakako treba i Primorsko-goransku županiju čiji su čelnici prije dvije godine donijeli odluku kako delnički bazen treba raditi cijele godine, dakle ne samo za trajanja školske godine. Plodovi te odluke sada su stigli – mali Gorani ne samo da su naučili plivati, već to – bar ove godine – čine i najbolje u županiji

amo zbog zimskih sportova u ožujku je u Delnicama boravilo nekoliko stotina ljudi od kojih su neki i prespavali na ovom području pa su zahvaljujući tome Delnice

KRONIKA

Neki od događaja koji su obilježili proteklo razdoblje

KRONIKA

Mali Gorani najbolji plivači u Županiji

Goranski dječaci u konkurenciji svih plivačkih školskih sportskih klubova zeleno-plave županije osvojili su uvjerljivo prvo mjesto!

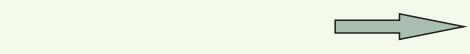
ovog vikenda zaista imale štit pravog zimskog središta i napokon je netko (hoteljeri, kafići, privatni smještaj) nešto i zaradio od ovih golemih količina snijega koje su nas »ubijale«. Na utci za Hrvatski pokal u skijaškom trčanju koju je na Goraninovom stadionu i u Parku kralja Tomislava organizirao Ski klub »Grobničan« iz Čavli nastupilo stotinjak natjecatelja iz devet hrvatskih skijaško-trkačkih klubova, a istodobno je u Ledenoj dvorani dvodnevni hokejaški okršaj imalo stotinjak sudionika prvog Međunarodnog hokejaškog turnira veterana. Nastupili su članovi pet hokejaških sastava iz Hrvatske – zagrebački »Bizoni« i »Ježevi«, »Mamut« (Delnice), »Karlovac« i sastav Vukovarsko-srijemske županije te gosti iz Slovenije – »Medvedi« iz Kočevja i »FO 3« iz Kranja. Igralo se 2 puta po 20 minuta, a uz cjelodnevni

hokejaški program u subotu i nedjelju kraj klizališta se moglo popiti dobar čaj, kuhano vino ili pak pojesti porciju fažola o čemu su brinuli organizatori, članovi delničkog Hokejaškog kluba »Mamut«, odnosno Udruge mladih »RE-VOLT«.

Ono što već jest tradicionalno odvijalo se na sanjkaliju »Potok« gdje je u organizaciji Udruge »Zdolanski kraj – Potok«, Sanjkaškog kluba »Prepnek« i TZG Delnice održano nedavno odgođeno Prvenstvo Grada Delnica u sanjkanju na dvosjedu nakon kojeg je uslijedila noćna sanjkaška vožnja. Sve je to tek bio uvod u novu sanjkašku sezonu, kada se na istoj lokaciji održalo 1. otvoreno prvenstvo Školskih sportskih društava Primorsko-goranske županije u sanjkanju na prirodnim stazama.

PRVI PROJEKT NOVOOSNOVANOG FOTOGRAFSKOG SAVEZA PRIMORSKO - GORANSKE ŽUPANIJE - FOTODORUČAK

Da zbivanja i općenito ledene ljepote Gorskih kotara ostane zabilježen i na odličnim fotografijama pobrinuli su se članovi Fotosaveza Primorsko-goranske

županije, njih četrdesetak koji su u Delnicama održali druženje pod nazivom Fotografski doručak. Riječ je, ističe prof. Berislav Božić, predsjednik FS PGŽ-a o susretu vezanom uz ideju međusobnog druženja, upoznavanja, razmjene iskustava te snimanja na određenu temu: – Ovo je oblik neformalne edukacije, rada i usvajanja novih znanja na licu mjesta, kroz iskustvo. U ovom delničkom druženju sudjelovali su članovi Amaterskog video foto kluba Delnice koji su ujedno i domaćini ovog susreta, Fotoklub Rijeka, Fotoklub Lošinj, Fotoklub Krk, KPA Adria iz Kraljevice i Fotoklub Color. Pokrovitelj susreta bio je Grad Delnice, a sponzor prijevoza sudionika HŽ Putnički prijevoz. Tema su nam bile pejzažne fotografije u snježnim ambijentima Gorskih kotara, a nakon što su nas odlično ugostili u »Popovićevom mlinu« obišli smo Delnički Potok, Petehovac, Park kralja Tomislava i klizalište te niz drugih lokacija u Delnicama (Kuća Rački, Japlenški vrh). Izložba fotografija nastalih na ovom izletu bila je postavljena u izložbenom prostoru Narodne čitaonice u Rijeci, Korzo 24 od 9. do 18. ožujka 2013., a u drugoj polovini lipnja u Delnicama za Dan grada Delnica«, najavio je Božić.

KRONIKA

Neki od događaja koji su obilježili proteklo razdoblje

KRONIKA

Emisija »Radio Žrjoafka« doživjela 600 emitiranja

Pažnje vrijedan jubilej nedavno je doživjela »Radio Žrjoafka«, poznata etno emisija Radija Gorski kotar doživjevši punih 600 emitiranja. Pretvorimo li tih šest stotki u vrijeme, onda je to više od deset godina, rekao autor i voditelj te emisije Davor Grgurić napominjući kako je prva emisija

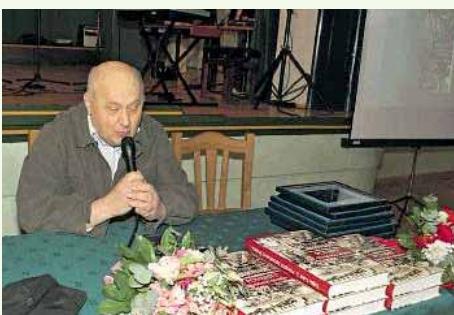
emitirana 22. prosinca 2002. godine, a prvi je sugovornik bio Delničanin Toni Markas Začina: „U tih više od deset godina razgovarao sam s više od 300 ljudi i imam nekoliko tisuća snimljenih sati razgovora. Obišao sam cijeli Gorski kotar i mislim da trenutačno jedino ja imam snimljene ama baš sve dijalekte Gorskega kotara, a zabilježen je ostao i vrlo bogat rječnik vezan uz najrazličitija područja ljudske djelatnosti pa je to što sam prikupio jedinstvena audio zbirka goranske prošlosti i sadašnjosti, tim više što me posebno zanima etnografska priča, pogotovo dijalekti, ali i usmena narodna predaja (mitologija, bajke), prehrana, nošnja, zanati, tradicijska glazba, dječje i čobanske igre, uspavanke. Imo još sela u kojima nisam bio i ljudi s kojima nisam razgovarao. Potrudit ću se učiniti to što prije jer vrijeme ide, a to su uglavnom stariji ljudi i dobro bi bilo što prije s njima napraviti razgovor. Primjerice, najstariji moj sugovornik imao je 102 godine. Bio je to Josip Janeš i umro je tri tjedna nakon snimanja. A jednog sam Lokvarca, Franju Grguriću Gračanu, snimio doslovce na samrtnoj postelji«, govori Grgurić, dodajući kako je najočuvaniji dijalekt na području Grada Čabra, jer tamo u svakom selu ima ljudi koji čvrsto drže do tog jezika i gotovo isključivo njime govore, a uz to su sačuvali i puno starih običaja, priča. Najmanje je dijalekt očuvan u Delnicama, govori Grgurić, ističući kako su posebno bogatstvo dijalektalne skupine koje djeluju pri osnovnim školama i kojih donedavno nije bilo, a raste i književna produkcija na dijalektu.

Najbolimniji dio knjige vezan je uz delničku sportsku povijest do 1946. godine, dobrim dijelom zahvaćena su i zbivanja od 1946. godine pa do 1990. godine, a razdoblje od osamostaljenja Hrvatske pa do danas obradeno je tek u osnovnim crtama, ponajprije stoga što autor, kako i sam navodi u predgovoru, planira objaviti još nekoliko knjiga u kojima će ne samo detaljnije obraditi ta razdoblja, već mu je nakana i raditi zasebne knjige o pojedinim sportovima: »Ovakav pristup objavljuvanju te povijesne grade tim više

Sve me to jako raduje, a nadam se da sam djelomično zaslужan za to i svojim radom jer mislim da je jako važno čuvati jezik svog zavičaja, svojih očeva, djedova i baka. Posebno bih naglasio kako ovaj rad jako cijene etnološki stručnjaci. Naime, kad je riječ o etnologiji, Gorski kotar je bijela mrlja pa je stručnjacima draga zbog ovoga što radim. Nadam se i zbog toga da će bar dio ovog materijala doživjeti obradu, a žao mi je što to prije mene nije radio netko drugi jer je tada jezično i etnografsko naslijede bilo još bogatije – govori Grgurić, napominjući kako je »Žrjoafku« moguće čuti srijedom u 18 i u nedjeljom reprizno u 16 sati u programu Radija Gorski kotar.

»Povijest delničkog sporta«

Proučavatelj delničke povijesti Željko Laloš predstavio je krajem ožujka javnosti prvu knjigu »Povijest delničkog sporta«, djelo u kojem je na 562 stranice A4 formata nizom zapisa i fotografija obradio povijest grada pod Petehovcem i to od prvih oblika sportskih nadmetanja pa do današnjih dana. Koriđene delničkog sporta Laloš pronalazi u nekadašnjim natjecateljskim i zabavnim pastirskim igrama, a organizirano bavljenje sportom po njemu počinje od 1898. godine kada je u Delnicama osnovano Kulturno-športsko društvo »Sokol« i ogranak delničke podružnice Hrvatskog planinarskog društva. U »Sokolu« će neposredno po osnivanju s radom početi tzv. tjelovježbeni sekcija, a planinari će nedugo po osnivanju početi njegovati skijaška natjecanja pa se ta godina može smatrati početkom godinom delničke sportske povijesti.

NACIONALNI PARK RISNJAK - Vitalni 60-ogodišnjak planira daljnji razvoj

Središnju proslavu 14. rujna obilježit će otvaranje edukacijsko interpretacijskih centara u Kuparima i Razlogama. U planu su i okrugli stolovi – u o sustavu Natura 2000 te o promatranju velikih zvijeri

Nizom raznovrsnih manifestacija ove će godine Nacionalni park »Risnjak« obilježiti šezdeset godina postojanja i rada, a središnja proslava dogodit će se 14. rujna i biti obilježena otvaranjem edukacijsko interpretacijskih centara u Kuparima i Razlogama, mjestaćima koja su ishodišta za posjet mističnom i prekrasnom izvoru Kupe. Uz to u planu je i održavanje okruglih stolova – u lipnju o sustavu Natura 2000 te u listopadu o promatranju velikih zvijeri. Nadalje, u organizaciji NP »Risnjak« i raznih udruga ovog područja bit će priređeno nekoliko tradicionalnih manifestacija (Razloško Petrovo, Furmanski dani, uspon na Risnjak, trail running utrka »Risnjak Trail 2013«), a posjetitelji će moći uživati u posebnim koktelima (»Risnjak«, »Leska« i »Kupa«),

izložbi likovnih radova učenika goranskih osnovnih škola o Risnjaku te pogodnosti da će kupac svake šezdesete ulaznice imati pravo na besplatan suvenir i desert, najavila je Stelia Šimac, voditeljica marketinga NP »Risnjak«.

Daleko u povijest

Prvi pisani dokument o posjeti Risnjaku datira iz 1868. godine kad se na vrh te planine popeo bečki pristav Josip Sadler, a nakon njega brojne zapise o ljepotama i bogatstvu biljnog i životinjskog svijeta ovog područja stvarali su botaničari i putopisci Schlosser, Vukotinović, Hirc... Prvi koji je još 1927. godine predložio dodatnu zaštitu ovog područja bio je dr. Ivo Horvat koji usprkos svim poteškoćama nije odustajao od tih traženja koja su napokon i uslišana 15. rujna 1953. godine kada je tadašnji Sabor RH proglašio područje Risnjaka nacionalnim parkom, u tom trenutku trećim po nastanku u Hrvatskoj, neposredno iza Plitvičkih jezera i Paklenice. Od 1954. godine NP »Risnjak« ima svoju upravu, a za područje od 3014 hektara prvi prostorni plan upravljanja napravljen je još 1962. godine. Osam godina kasnije izrađen je i prvi vodič, a od sredine osadesetih sve je značajnija turistička djelatnost. Prva turistička karta izrađena je 1991. godine, a dvije godine potom uređenjem Poučne staze Leska prvi je put u Hrvatskoj stvoren takav oblik turističko-edukativne poduke. Područje NP »Risnjak« 1997. prošireno je na planinu Snježnik i izvor Kupe, a 2003. godine realizacijom projekta KEC (krški sustavi) počinje danas već desetogodišnja vrlo uspješna suradnja NP »Risnjak« s EU fondovima, rekao je Gašparac dodavši kako svi dosadašnji dobri rezultati i ugled traže daljnji rad na istraživanju prirode i njenoj zaštiti.

Popularni serijal LIJEPOM NAŠOM u Delnicama

Popularni serijal "Lijepom našom" došao je u Delnice. Preputna dvorana Doma sportova bila je doslovce premala da bi primila sve koji su htjeli čuti, vidjeti i sudjelovati na ovom snimanju. Ulaznice su rasprodane u roku nekoliko dana i tražila se karta više. Snimale su se dvije emisije serijala koje su se emitirale 01. i 08. prosinca 2012. godine na HRT. Mogli ste uživati u predstavljanju Gorskega kotara kroz domaće KUD-ove, vokalne skupine, tamburaše, soliste do onih malo više poznatih: Ausswinkl muzikante, Darka Domjana, Izvrsnih tamburaša „Slavonia bend“ i „Gazde“ Lidije Bačiće Zlatka Pejakovića.

Učilište u Delnicama

KRONIKA

Neki od događaja koji su obilježili proteklo razdoblje

KRONIKA

LADO
Ansambli narodnih plesova i pjesama Hrvatske u Delnicama

Po prvi puta u Dejounškoj besejdi predstavljamo Kotar teatar, umjetničku organizaciju koja u lipnju ove godine obilježava prvu godinu djelovanja u Gorskom kotaru. Osnovni cilj Kotar teatra je kontinuirani razvoj kulturne ponude Gorskog kotara.

Svojim dosadašnjim djelovanjem mladi osnivači teatra i njihovi suradnici dokazali su se kao odgovorni nositelji zamišljenih projekata ne samo u zamisli već i u njihovoj sprovedbi. Do sada su ostvarili sve zamišljene programe: dramski STUDIO, umjetničku REZIDENCIJU te glavnu manifestaciju Kotar FEST! kazališni festival koji će se ove godine po drugi put održati u Delnicama i Fužinama.

Matija Kezele, samostalni umjetnik Republike Hrvatske, osnivač te ujedno i umjetnički voditelj projekata Kotar teatra za Dejounšku besejdnu izjavio je:

Kao dječak koji je praznike provodio u Dolini leptira u Kuželju, selu smještenom ispod Kuželske stijene zamišljao sam kako će u budućnosti u ovom kraju osnovati kazalište. Oduševljen činjenicom da me u toj ideji nitko nije prestigao ipak ostao sam zaprepašten zatečenom situacijom u ovoj nepravdenu zanemarenjo regiji koja osim prirodnih ljepota nudi i brojne mogućnosti razvoja u bilo kojem društveno-ekonomskom smjeru. U svibnju 2012. predstavili smo projekte Kotar teatra lokalnim vlastima i predstavnicima turističkih zajednica Gorskog kotara te dobili povratnu informaciju kako bi naši projekti uvelike doprinijeli razvoju djece, mlađih i općenito kulturnih zbiranja u regiji. Zahvaljujući potpori Grada Delnica i velikom entuzijazmu Kotar teama već u kolovozu 2012. održali smo prvi Kotar FEST! koji nam je poslužio kao odskočna daska za kreiranje i planiranje novih kazališnih događanja.

Prvi kazališni festival u Gorskom kotaru okupio je 500 posjetitelja. Trajao je dva dana, a ponudio je kazališne predstave za mlade i odrasle, radionice te koncert.

Mjesto održavanja bile su Delnice, Lokve i Brod na Kupi.

Kotar teatar u veljači 2013. održao je i program umjetničke rezidencije u Zagrebu u suradnji sa CZK August Cesarac. Zahvaljujući dugogodišnjoj suradnji sa talijanskim umjetnikom Nhandan Chirco planiramo održavanje programa rezidencije i na području Gorskog kotara. Završno predstavljanje programa rezidencije održalo se 14. veljače u velikoj dvorani CZK Augusta Cesarcu (Teatar Exit).

13.-18. svibnja. 2013.

Kazališni Tjedan Delnice

U sklopu projekta Mjesec kulture u Gorskom kotaru održan je i prvi Kazališni tjedan koji je delničanima ponudio brojne radionice, predstavu i Capoeira performans.

Tema ovogodišnjeg prvog Kazališnog tjedna bile su ruke, njihova upotreba, mogućnosti i uloga ruku u kreativnom životu. Sudionici radionica istraživali su što sve ruke koje nas svakodnevno služe mogu postati, na koji način mogu odvesti u nezamislive kuteve naše mašte te što sve sa njima možemo napraviti. Stvorili smo osamdest lutaka koje možda već sada sanjaju svoj san o igranju u nekoj predstavi. Pred prepunom dvoranom Radničkog doma u Delnicama taj san ostvarile su ruke Ranka Marinkovića, koje su svojom kazališnom izvedbom ansambla HNK iz Varaždina obilježile stotu obljetnicu rođenja jednog od najvećih hrvatskih romanopisaca u predstavi Ruke po Ranku.

Pratite djelovanje Kotar teatra na www.kotartear.com

kotarFest!2
20. - 25. srpnja 2013.
Prirodna strana kulture

KAZALIŠNE PREDSTAVE!
KREATIVNE RADIONICE!
HUMANITARNA UTRKA!

10. PARK ROCK!
KOTAR CHILL DAY!

...bogat popratni program

Tanja Ožanić Delničanka, stjuardesa, ultramaratonka

Tanja Ožanić, mlada Delničanka, koja ne živi od trčanja već od posla u Croatia Airlinesu, već nas neko vrijeme vrlo uspješno predstavlja u Hrvatskoj, ali i šire. Iza nje je već niz takvih rezultata da postaje cijenjena i u krugovima trkača, jer onaj tko iz sebe ima osvojene maratone u Ferari, Zagrebu, Plitvicama, Berlinu, Lisabonu nije bilo tko, a ako se tome dodaju i ultramaratoni u Zagrebu – Forrest Gump na kojem je u 2012. u 12 sati prikupila 86,6 km, Delnice-Rijeka s 53 km te ovogodišnji Forrest Gump na kojem je u 6 sati istračala 60 km, onda se očigledno radi o sjajnoj maratonki. Na ovogodišnjem beogradskom Maratonu maratona, na kojem je na Ada Ciganliju u 6 sati istračala 58,2 km, Tanja je u svojoj kategoriji osvojila značajnu pobjedu. Uz sve ove „lokalne“ maratone i polmaratone koje redovno trči, plan joj je ove godine otici u Sjedinjene Američke države i istrcati ultramaraton od 100 km – SRETNOTANJA!

Humanitarni ultramaraton – RUN & BIKE 4 HELP (2012. godina)

Tanja Ožanić je ostvarila i taj svoj naum – istračala je ultramaraton od Delnica do Rijeke, s nakanom da na taj način pomogne u prikupljanju sredstava za teško bolesnu Jelenu Mlinac.

Trasa je išla iz Delnica preko Lokava, uspon na Jelenje te spuštanje na Grobnik. Iz Grobnika na Čavle te preko Orechovice na Bansku vrata. „Na Banskim vratima pridružila nam se policija iz Rijeke te nas preko Školjica pratila na Via Romu. Spustile smo se do kafića Iskra gdje nas je dočekala ekipa slična onoj koja nas je ispratila ispred moje zgade u Delnicama. Ukupno 50-ak kilometara otrčala sam za 5 sati i dvije minute“, ističe Tanja Ožanić.

Tri prijateljice, Tanja Ožanić, Sara Kudin i Tanja Ranković, došle su na ideju da organiziraju ultramaraton nakon što su saznale za teške finansijske i životne uvjete u kojima živi Jelenina obitelj.

Tanja obožava trčati, to je, kako sama kaže, već puno puta rekla: „Uvijek kada se približavam cilju bilo da je riječ o trci od 5 ili 55 km, uvijek želim da potraje malo duže. Uživam danas u laganoj upalici kvadra, ali osmijeh sa lica ne

skidam.“

Ultramaraton Delnice-Rijeka bio je njezina prva humanitarna trka, no sasvim sigurno ne i posljednja. Ovaj ultramaraton je, kaže, divno iskustvo. „Prvi put sam se našla u tome i dokle god budem mogla raditi slične akcije.“

24 sata humanitarnog trčanja na traci za trčanje, za pomoći djeci oboljeloj od šećerne bolesti

Tanja trenutno zajedno s Nenadom Šimunkom, dečkom koji boluje od šećerne bolesti tip1, a ujedno i prvi hrvatski IRONMAN sa dijabetesom (2012. godine završio je utrku trostrukog Ironman distance – 11,4km plivanja, 540km biciklizma i 126,6 km trčanja za 51 sat i time postao prva osoba s dijabetesom na svjetu kojoj je pošlo za rukom) provodi projekt 24 h humanitarnog trčanja gdje će oni dvoje trčati 2x12h na traci za trčanja s ciljem da se prikupi novac za djecu oboljelu od dijabetesa. Projekt

se 15. i 16. lipnja provodi u Avenue Mallu u Zagrebu, a planiraju isti provesti i u Delnicama.

SNJEŽANA KRAMAR - Svjetska prvakinja u kuglanju

Sa starijim igračicama

Štoviše, na kraju sam samo ja ostala – neke su krenule na školu i faks u Rijeku, a ja sam nastavila igrati sa starijim igračicama, registrirali su me i počela sam nastupati za »Goranin«. Ubrzo sam postala najbolja igračica Druge kuglačke lige Zapad i 2006. godine za mene su se zainteresirali iz riječkog prvoligaša »Mlaka« te sam na njihov poziv otišla u Rijeku i od te godine igram za »Mlaku«, ali i za »Goranin« kad mogu jer imam tzv. dvojnu registraciju koja mi vrijedi sve do travnja 2013. godine kada mi prestaje juniorski staž, govori Snježana.

Velika natjecanja

– Nekako još uvijek nisam svjesna što sam napravila. Naravno, znala sam da mogu puno i bilo mi je poznato to okruženje velikih natjecanja jer sam još 2009. godine kao juniorka bila članica seniorske ekipe reprezentacije Hrvatske koja je na SP-u u Njemačkoj osvojila srebrnu medalju. No, o pobjedi na ovom Svjetskom prvenstvu nisam razmišljala, ali budući da sam na natjecanje došla u jako dobroj formi, znala sam da mogu puno ako »posložim« stvari u glavi. Zato sam zanemarila slabiji početak u kvalifikacijama, koncentrirala se na to da svaki nastup na stazi bude što bolji. I krenulo je, nisam uopće razmišljala hoću li biti na postolju, već samo da dobijem protivnicu, bez obzira na to bila ona starija ili mlađa od mene. Tako sam prošla kvalifikacije i četiri susreta na ispadanje te došla do finala u kojem sam igrala s Livijom Santo iz Srbije koju sam ranije već jednom pobijedila i za koju sam znala da je odlična igračica. Neizvjesno je bilo doslovce do posljednjeg hica. Ona je igrala jako dobro i u prvom dijelu susreta je vodila, ali sam ja polako smanjivala prednost. Odluka je pala u predzadnjem hicu. U trenutku kad smo bile izjednačene ja sam pogodila »devetku«, odnosno srušila svih devet čunjeva, ona to nije uspjela i za zadnji hitac imala sam prednost koju sam i zadržala, priča Snježana dodajući kako je zlato iz Poljske veći uspjeh od srebra iz Njemačke jer je u Njemačkoj bila tek dio ekipe te kao najmlađa baš i nije previše nastupala. A, sada je to zlatna medalja koju je osvojila i to u seniorskoj konkurenciji iako je godištem još juniorka!

No, put do zlata počeo je pred desetak godina u Delnicama kada se skupina učenica OŠ Ivana Gorana Kovačića, njih čak desetak, odlučila baviti – kuglanjem! Direktan povod za bavljenje tim sportom koji kod djevojaka baš i nije čest, bila je činjenica da su roditelji nekih od njih kuglali u delničkim klubovima. U skupini tih djevojčica bila je i Snježana Kramar: – Moje kolegice i prijateljice – Jelena Mance, Andrea Valentić, Vanja Pleše, Katarina Tomac, Barbara Petranović, Janka Iskra... nagovorile su i mene, otišla sam s njima na kuglanu i – dopalo mise.

Neće biti lako

Snježana studira management na Hoteljarskom fakultetu u Opatiji: »Apsolventica sam, uskoro počinju ispitni, neće mi biti lako jer imam nekih zaostataka iz prošle godine, ali se nadam da će sve riješiti na vrijeme. Teško je sve uskladiti jer je obveza puno. Uz redovite treninge tu si i utakmice subotom i nedjeljom pa je slobodnog vremena zaista malo, govori Snježana koja na upit što je na sportskom polju

očekuje u bliskoj budućnosti nabrja: – Najprije ću pokušati obraniti naslov juniorske prvakinje Hrvatske, potom biti što bolja na seniorskom prvenstvu Hrvatske, treba i što bolje završiti klupsu sezonu te se onda što kvalitetnije pripremiti za seniorsko ekipno prvenstvo u Mađarskoj, kaže Snježana.

Goranski sjaj zlatne medalje

Snježana se vratila iz Poljske sa zlatnom medaljom, a put do zlata počeo je prije desetak godina u Delnicama kada se odlučila baviti kuglanjem. Tu je odrasla i tu često dolazi jer su jake veze sa starijim društvom

Učilište je učilište

Učilište je učilište

OSNOVNA ŠKOLA FRAN KRSTO FRANKOPAN BROD NA KUPI

Kao i proteklih godina OŠ Fran Krste Frankopana iz Broda na Kupi sudjelovala je u nizu aktivnosti. Iako malobrojni, bili smo vrijedni. Cijela protekla školska godina bila je u znaku ježa. U sklopu projekta Ježeva kućica pisalo se, crtalo, modeliralo, pjevalo i glumilo. Hodnicima i učionicama naše škole na svakom koraku pratio nas je pogled Ježurke Ježića. Na natječaj „Kućico draga, slobodo moja“ iz svih goranskih škola pristiglo je mnoštvo likovnih i literarnih radova te osmosmjerki. Proveli smo školski kviz u kojem su učenici pokazali stekena znanja o ježu.

Na Dan škole podigli smo zelenu zastavu (peti put) te smo na taj način obnovili status Međunarodne Eko - škole (II. generacije) i stekli zlatni status. U prekrasnom okolišu uz rijeku Kupicu predstavili smo mjuzikl koji je svojom izvedbom i kostimima oduševio sve prisutne.

Slijedila je šetnja kojom smo našim uzvanicima predstavili prvu Hrvatsku poučnu stazu o medvjedu. Riječ je o stazi koja svojim sadržajima (geografskim kartama, raznim skulpturama i siluetama) nudi upoznavanje s ovom životinjom. IPA projekt pod nazivom Sožitje nastao je u sklopu programa prekogranične suradnje Republike Slovenije i Republike Hrvatske.

Učenička zadruga Bobovac i dalje niže brojne uspjehe i proširuje svoje aktivnosti. Projekt „Jabuka kraljica voća“ u organizaciji Novog lista i Ine proglašen je najuspješnjim u Hrvatskoj. Na regionalnom edukacijskom natjecanju u Osijeku osvajamo dvije godine za redom diplomu i zlatnu medalju za kvalitetu pekmeza od jabuka. Na smotri UZ PGŽ u Bibiru Zadruga je osvojila prvo mjesto s novim proizvodom – čestitkama napravljenim spiralnom tehnikom savijanja papira te se plasirala na Državnu smotru UZ u Primoštenu. Sudjelovali smo na 7. gorskem sajmu u Skradu, 17. međunarodnom sajmu „Lov, ribolov, priroda, turizam“ u Varaždinu te organizirali četvrte Dane jabuka u Brodu na Kupi.

U okviru projekta prekogranične suradnje Slovenije i Hrvatske te Saveza društava Naša djeca Hrvatska, sudjelovali smo na natječaju za filmska ostvarenja djece i mladih na temu „Život uz granicu“. Predstavili smo se jednominutnim filmom pod nazivom Kupa – Kolpa koji se održavao u Zaboku.

2. međunarodna smotra folklora

Goranka i Marin Tuhtan su mladi bračni par koji se lani iz Opatije preselio zajedno sa svojom djecom u Delnice i polako se uklopio u goransku svakodnevnicu. Sa sobom su donijeli puno novih ideja, a ponešto od njih već su i realizirali – primjerice pokretanje TV Gorski kotar, tečaj Radionice solo pjevanja, iniciranje okruglog stola na temu kulture u Delnicama, itd. Na temelju idejnog projekta njihove Udruge Dijamant klasika Delnice Grad Delnice je od Ministarstva turizma dobio finansijska sredstva za manifestaciju "Ljubavni vikend" i obnovu delničke "Ljubavne staze" koja se upravo obnavlja i uređuje. Goranka i Marin su i voditelji delničke vokalne skupine "Aurora" (KGU Delnice), a "Aurora" trenutno radi na snimanju albuma na kojem će se naći najpoznatije popiske iz Gorskog kotara.

Inače, dosad su zajedničkim snagama radili intenzivno na popularizaciji klasične glazbe, sa naglaskom na operne koncerte. Od prvih „Opera nightova“, specijalnih klasičnih koncerata koje rade od 2003. godine za opatijske turiste i ljubitelje opere, preko atraktivnog „Opera shipa“ koji je bio jedna od najljepših opatijskih atrakcija unatrag nekoliko

godina ili pak multimedijalne „Opere među zvjezdama“ u riječkom 3d-planetariju u Astronomskom centru pa do današnjih dana kad su se intenzivno posvetili razvoju kulture i promociji Gorskog kotara uvijek nastojev svojim aktivnostima očarati publiku i uesti ih u zanimljiv svjet operne umjetnosti i približiti im staru belcantosku pjevanja.

Dobra vijest je da njihov „Opera night“ ove godine dolazi i u Delnice, 25.7.2013. u 20h u Radnički dom u sklopu 2. KOTARFEST-a koji organizira Kotartear – prošle godine ostvarili su uspješnu turneu s istim programom u 7 istarskih kazališta, a nastupili su i u susjednoj Sloveniji na Bledu. Goranka, rodom Mrkopaljka, završila je Visoku školu za glazbenu umjetnost „Ivo Mirković“ u Lovranu po licenci Moskovskog državnog konzervatorija, članica je EVTA-e (European Voice Teacher Association). Nastupala je u nekoliko manjih talijanskih kazališta, između kojih izdvaja nastup u Santa Croceu pored Trsta u čast pokojnog tenora svjetske slave Carla Cossute, kojeg je u cijelosti prenosio talijanski RAI. Sudjelovala je na brojnim usavršavanjima diljem Slovenije, Hrvatske i najviše Italije,

pjevanje je učila kod nekoliko profesora, a imala je čast na masterclassu u Viareggiju upoznati i slavnu opernu pjevačicu Mirelu Freni. Snimila je i kompletan vokalni opus od 33 solo pjesme prve hrvatske skladateljice Dore Pejačević pod nazivom „Tajni svijet Dore Pejačević“. Sudjelovala je i u kazališnoj predstavi u režiji Lenke Udovički kazališta Ulysses „Neraskidive niti“.

Marin je inače multitalentirani glazbenik koji se uz prvu ljubav, a to je opera i operno pjevanje, bavi i nizom aktivnosti vezano za glazbu, ali i video produkciju. Audio produkcijom bavi se od 1993., kao aranžer i glazbeni producent nastupio je na nizu hrvatskih festivala, piše nove skladbe, ali i obrade postojećih za klapu i mješovite zborove. Video produkcijom se gotovo usputno počeo baviti oko 2003., kad je počeo raditi prve video spotove za skladbe, a to iskustvo je prenijeto u

GORANKA I MARIN TUHTANJ

Narodna knjižnica i čitaonica Delnice raspolaže književnim fondom od preko 34.200 knjiga, među kojima se mogu pronaći stručne knjige, slikovnice, stripovi, zavičajna zbirka, dnevni tisak, priručnici za djecu i odrasle, lijepa književnost koja je također podijeljena na književnost za djecu, mlade te na književnost za odrasle. Posebno mjesto u knjižnici zauzima zavičajna zbirka koja obuhvaća knjige koje govore o Gorskom kotaru, njegovoj povijesti, kulturi, stanovništvu i običajima.

Nove knjige nabavljaju se sukladno interesima korisnika i u najkraćem mogućem roku se obrađuju i daju na korištenje. Također, zbog pojačanog interesa korisnika za literaturom na engleskom, njemačkom i francuskom jeziku, oformio se i fond knjiga na stranim jezicima.

Kako bismo sugrađane upoznali s novonabavljenom literaturom, svjetskim bestsellerima te knjigama s top-lista, koristimo se predstavljanjem knjiga kroz eter Radija Gorski kotar, pa je u 2012. godini na spomenuti način predstavljeno čak 50 naslova.

Pravo korištenja usluga knjižnice ostvaruje se upisom, a članarina iznosi 60 kuna i vrijedi

12 mjeseci, dok svaki drugi učlanjeni korisnik iste obitelji plaća članarinu od 20 kuna. U 2013. godinu ušli smo s brojem od 1.066 članova, od kojih je 385 djece i 681 odraslih, te je svim članovima omogućen pristup internetu i mogućnost fotokopiranja i ispisivanja.

U današnje vrijeme uloga knjižnice se promjenila jer ona više nije mjesto gdje se samo posuđuju knjige, već postaje središte okupljanja i organiziranja različitih događanja. Također, u znaku što bolje suradnje s korisnicima, u slobodnim terminima spremni smo dati prostor na korištenje udrugama kao što radimo za Udrugu Dotepenac koja srijedom od 17 sati održava kreativne radionice za odrasle. Na isti način ustupamo članovima knjižnice izložbeni prostoru kojem mogu izložiti svoje kreativne radove.

S ciljem što boljeg upoznavanja knjižnice, njezina načina rada i očuvanjem posuđenih knjiga, godišnje se organiziraju posjeti knjižnici polaznika dječjih vrtića i polaznika nižih razreda osnovnih škola.

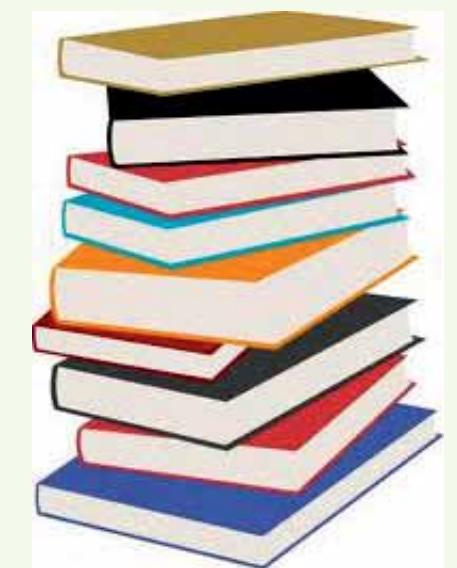
U svrhu promicanja interesa za knjigu i čitanjem među učenicima, u suradnji s Osnovnom školom I.G.Kovačića, organizirani su književni susreti s književnicima Titom

Bilopavlovićem, Hrojem Kovačevićem, Sonjom Zubović i Davorom Grgurićem, dok je za najmlađe organizirana lutkarska predstava „Pale sam na svijetu“ Kazališta lutaka iz Rijeke. Također, već nekoliko godina za redom, učenici Osnovne škole I.G.Kovačića sudjeluju na Nacionalnom kvizu za poticanje čitanja koji se organizira povodom Mjeseca hrvatske knjige.

Dio djelatnosti po kojoj je naša Knjižnica prepoznatljiva su programi za djecu i mladež koje organiziramo u želji da naši korisnici, mali i veliki, prostor knjižnice doživljavaju kao otvoreno, privlačno, uzbudljivo i sigurno mjesto. Stoga, svaki tjedan u prostorima Narodne knjižnice i čitaonice Delnice, organiziramo Pričaonicu priča i Kreativnu radionicu za predškolsku djecu. Osim što se pričaonicom promiče kultura čitanja u najmlađih, potiče se i kreativno izražavanje te zajedničko druženje djece, roditelja i knjižničara od najranije dobi. Pričom se razvija jezični izraz djece i bogati njihov rječnik, razvija se njihova osjetljivost za umjetničku riječ i bogati njihov emocionalni svijet. Također, radionicama razvija se pozitivan stav prema učenju, igri, razvija se kreativnost i koncentracija. Djeca obradivanjem pojedinih tema, sudjeluju u prigodnom obilježavanju značajnijih datuma i obljetnica (Mjesec hrvatske knjige, Uskrs, Božić, Dan prava djeteta ...). Kreativna radionica održala se i za izradu slikovnice kojoj je prisustvovala Sarah Butigan koja je osvojila 1. mjesto na državnom natječaju „Moja prva knjiga“. Natječaj se sastoji u pisanju i ilustriraju vlastite priče i nagrađen je tiskanjem najboljih radova koje biraju poznati hrvatski književnici. Osim što temama poput prijateljstva i ljubavi, zaustavljanjem nasilia, dječjim pravima, osvještava djecu i mlade u odgovornosti, potiče njihovu maštu i kreativnost te razvoj njihovih likovno-literarnih vještina.

U nadi da će građani našega kraja prepoznati kvalitetu i značaj Narodne knjižnice i čitaonice Delnice, svojim radom trudimo se što više približiti potrebama i željama korisnika, kako odraslih tako i djece, te omogućiti prostor u kojem uvijek se može potražiti pomoć ili potrebna informacija.

STALNI IZLOŽBENI POSTAV LOVSTVA, ŠUMARSTVA I RIBOLOVA

Stalni izložbeni postav šumarstva, lova i ribolova zauzima prostor veličine 786 četvornih metara razdijeljen na četiri etaže. U prizemlju, neposredno nakon prijamnog prostora u kojem se uz garderobu nalazi i recepcija na kojoj će se moći kupiti karte i promo materijal, gosti će biti upoznati s bogatom poviješću ovog kraja te ulogom velikaške obitelji Zrinski. Središnji dio postava u prizemlju izložbeni je postav ribolova u kojem je temeljni izložbeni eksponat i stari kupski čamac duljine 420 cm i širine 110 cm. Nasukan na rječni šljunak čamac je pun ribarskog alata, a na vitrinama smještenim u tom prostoru izložene su autohtone riblje vrste koje obitavaju u Kupi, ali i vodenii insekti, rakovi i ostali sitni svijet riječnog dna. Naravno, dio postava vezan je uz povijest ribarenja na ovim prostorima, kao i sportski ribolov te ribolovni turizam, a posjetiteljima je vrlo zanimljiv i stakleni otvor u podu s pogledom u dio starog podnog opločenja oblutcima izvađenim iz Kupe.

Na prvom katu na površini 170 četvornih metara nalazi se izložbeni postav šumarstva koji je podijeljen fragmentarno po posebnim znanstvenim granama šumarstva i šumarskim poslovima. Posjetitelji će se moći upoznati s načinom na koji se šumama Gorskoga kotara gospodarilo od Zrinskih preko vlastelinske obitelji Ghyczy do današnjih dana, a detaljno su prikazani i poslovi zaštite šuma, sječe, izvlačenja i transporta posjećenog drva. Dio postava vezan i za prikaz tradicionalnog načina korištenja drva s naglaskom na stolarski zanat, a izložbeni postav zaokružio je priča o drvu kao energentu i sve većoj važnosti uporabe šumske biomase.

Drugi kat nudi stalni izložbeni postav lovstva kojemu je cilj prikazati bogatstvo vrsta divljači, lovačkih običaja i tradicije i to ne samo u Gorskem kotaru već cijelom području Primorsko-goranske županije. Tako su sustavom tzv. diorama u naravnoj veličini i uz pejzažno-floristički oslikane površine predstavljene razne vrste divljači, kao i krupne zwijeri (medvjed, vuk i ris) koje obitavaju na ovom području.

Treći kat je pak mjesto za vrijedu donaciju lovačkih trofeja i drugih eksponata vezanih uz lovstvo Damira Vrhovnika.

PROGRAMI

JETNI

- Visinske fizičke pripreme za sportaše
- Rekreacijske šetnje, planinarenje, alpinizam
- Orientacija i upoznavanje flore i faune
- Škole u prirodi
- Seminari
- Biciklizam, vožnja brdskim biciklima
- Boćanje
- Frisbee, strelčarstvo, badminton
- Najam bicikala i skutera

VANJSKE USLUGE

- Rafting, canoeing
- Paragliding
- Paintball
- Jahanje
- Izleti, kupanje, plivanje u bazenu
- Lov, Ribolov

Nadmorska visina preko 1000 m, povoljni ljetni klimatski uvjeti, bogata flora i fauna, brojne planinske staze i sportski tereni odlični su preduvjeti za sve vrste aktivnosti. Tu bi istaknuli visinske fizičke pripreme i treninge za sportaše, koji mogu dopunjavati sportske aktivnosti u objektima Delnica (sportska dvorana, bazen). Autom do Delnica dođe se za nekoliko minuta. Preporučljiva aktivnost je odlazak u Delnice pješke planinskom stazom ili cestom. Izvanredni ljetni uvjeti za ljude koji

pate od bronhitisa, asme, nervnih bolesti i smanjenog imuniteta. Dnevne i noćne temperature znatno su niže nego u ostalim djelovima Hrvatske. Čist svjež zrak i visina povoljno djeluju na te bolesti. 10 minutnom vožnjom možete doći do rijeke Kupe, Lokvarskog jezera ili još brže do rijeke Kupice i okupati se, ili uživati u ribolovu. 30 minuta vožnje je do Opatijske, a 40 minuta do Crikveničke rivijere na Jadranskom moru.

ZIMSKI

- Skijanje
- Snowboarding
- Sanjanje
- Skijaško trčanje
- Škola skijanja
- Najam opreme

Skijanje

Na samom vrhu u neposrednoj blizini planinarskog doma počinje skijaška staza, sa koje se pruža prekrasan vidik na slovenske Alpe i Delnice. Uklanjanjem guste bukove šume za potrebe staze stvoren je jedan od najljepših vidikovaca u Gorskem Kotaru. Skijaška staza dugačka je 410 m ili zaobilaznim putem i do 600 m. Staza kao i vučnica u potpunosti je pregledna tako da se ni u jednom trenutku ne gubi nadzor nad skijašem. Staza se svakodnevno održava ratrakom, a u slučaju niskog

snijega nema bojazni da će te naletjeti na kamenje jer je očišćena i zatravnjena. Duljina vučnice je 315 m. Visinska razlika od pogonskog do zaokretnog dijela je 51m. Maksimalna brzina 3,6 sec. između iskrcavanja skijaša, ili 1000 skijaša na sat. Najčešća radna brzina je 750 do 800 skijaša na sat. Vučnica je najmodernija sa hidrauličnim zatezanjem i noćnom rasvjetom. Za vuču koriste se teleskopi sa tanjurima.

Za školu skijanja potrebno se najaviti unaprijed i ugovoriti točan datum i vrijeme.
 - Za sanjanje uređujemo ratrakom stazu koja je u neposrednoj blizini planinarskog doma.
 - Mnoga skijališta ne dozvoljavaju Snowboarderima upotrebu vučnice i staze. Kod nas su dobro došli uz uvjet da se pridržavaju uputa i ne ometaju skijaše.

Smještaj

PLANINARSKI DOM

Planinarski dom ima 28 kreveta. Sobe i kupaone imaju prekrasan pogled na Delnice i okolne planine. Kupaone sa prozorom opremljene su tušem, umivaonikom, bideom i zahodom.

Ispred planinarskog doma nalazi se prekrasna povišena terasa sa pogledom na okolnu prirodu.

RESTORAN

Restoran sa 100 sjedećih mjesta sa otvorenim kaminom, a nudi bogata i raznovrsna gastronomска jela. Uz ukusne pansionске obroke, nudi goranske specijalitete, jela od divljači, žabљe krakove, pastrve i slastice od šumskog voća.

U restoranskom prostoru možemo pripremiti vjenčanja, izložbe, koncerte, seminare,

šahovske turnire, poslovne ručkove. Ručkove ili večere za razne prigode; godišnjice, rođendane, krstitke, krizme, karmine i sl.

PARKIRALIŠTE

Parkiralište, jedno uz sami planinarski dom, a drugo u neposrednoj blizini ljeti može

primiti neograničen broj automobila, dok je zimi broj parkirališta ograničen.

JAGODINA STIJENA

Lokitet Jagodina stijena udaljen je 500 m od glavnog objekta na Petehovcu. O Jagodinoj stjeni postoji pisana legenda iz 1934. g. djelo Milivoja Magdića. Djelo govori o nesretnoj ljubavi mlade djevojke koja si oduzima život 1919. skakanjem sa strme litice koja po njoj dobiva ime.

SANJKALIŠTE POTOK

Sanjkalište Potok

Sanjkalište »potok« u veljači se bez imalo dvojbe potvrdilo i kao jedna od ponajboljih sanjkaških staza u Hrvatskoj i kao novi pažnje vrijedan delnički (goranski) turistički sadržaj. Naime, trodnevna zbiranja vezana uz prvu utrk 2. Prvenstva Hrvatske u sanjkanju na prirodnim stazama, odnosno međunarodnu 25. FIL Youth Games utrku, pobrala su samo pohvale i to kako od strane stotinjak sudionika koji su probali stazu, tako i od predstavnika domaćih i stranih sanjkaških organizacija i klubova vičnih pripremi ovako zahtjevnih natjecanja. Štoviše, po riječima mnogih od njih, delnička je staza po svojim karakteristikama, uređenosti i organizaciji natjecanja među ponajboljima u Europi pa ne treba ni sumnjati da će »Potok« i u budućnosti privlačiti sanjkaše iz europskih zemalja i to ne samo ove mladeg uzrasta, već i starije.

Nevideni entuzijazam

Tonči Čizmić, direktor Hrvatskog sanjkaškog saveza, ističe kako je bio u prilici vidjeti sve sanjkaške staze u Europi, ali ovakvog entuzijazma nije bio: „Organizatori su na ovih oko 700 metara nad morem napravili fantastičan posao i sjajno uredili stazu, pogotovo s obzirom na vremenske uvjete koji su ih pratili. Također, logistika natjecanja je za svaku pohvalu pa sam siguran da uz ovakve uvjete ova staza i Delnice u sanjkanju mogu ubuduće samo napredovati.“, rekao je Čizmić. Uspješna organizacija natjecanja i zasluzene pohvale

prije svega raduju članove Udruge „Zdolanjski kraj“ koji su pred nekoliko godina i počeli sanjkaške aktivnosti na Potoku da bi potom prošle godine odlučili urediti i natjecateljsku sanjkašku stazu. „Mnogima od nas se ispunio onog trenuha kada je s zaletišta u subotu u prvo službeno natjecanje krenuo prvi natjecatelj. Naravno, prezadovoljni smo pozitivnim ocjenama i pohvalama stručnih ljudi i natjecatelja, ponajprije stoga jer smo uložili zaista puno truda u ovaj projekt i draga nam je što smo privukli pažnju sanjkaša i pokazali kako Delnice mogu biti privlačne svima koji vole sanjkanje.“, rekao je Josip Mihelčić, predsjednik „Zdolanjskog kraja“.

Sudionici utrka

Spomenimo na kraju i najuspješnije sudionike prvih natjecanja održanih na sanjkaškoj ljestvici zvanoj „Potok“. Pobjednik prve utrke Prvenstva Hrvatske u sanjkanju na prirodnim stazama je Marino Štimac iz delničkog „Prepnea“ a kod seniorki prva je njegova klupska kolegica Barbara Petranović. Uzrastu juniora pobjedio je Goran Žuhar (Prepnek), a kod juniorki Sara Ivančić (Plesivica), dok je u uzrastu kadeta domaći „Prepnek“, kao i u seniorskoj konkurenciji imao dvostruko slavlje – u kategoriji dječaka pobjedio je Jan Grego, a kod djevojčica Patricija Urbanc.

Talijanski sanjkaši Leon Felderer i Alessandra Platner pobjednici su 25. FIL Youth Games utrke, a uz njih, koji su do pobjede došli u najzahtjevnijoj dobnoj kategoriji (Mladi 2) u ostalim kategorijama pobjednici su također redom talijanski sanjkaši – u kategoriji Mladi 1 Hannes Schoenthaler u muškoj te Verena Hoffer u ženskoj kategoriji, u uzrastu Najmladi 2 prvi je kod dječaka na cilj stigao Patrick Staffler, a kod djevojčica Stephanie Planer, dok je u kategoriji najmladih najbrži dječak bio Anton Genetti Gruber, a najbrža djevojčica Jenny Castiglioni. Ovu potpunu talijansku dominaciju narušila je samo Patricija Urbanc, jedina od hrvatskih natjecateljica s medaljom, koja je u utrci djevojčica u kategoriji Najmladi 2 osvojila drugo mjesto i srebrnu medalju

Pomoći i potpora

Uz Zdolanje veliki trud na pripremi spomenutih natjecanja i izgradnji staze dali su i delnički Sanjkaški klub „Prepnek“ te Orientacijski klub „Ris“, pomagali su i brojni pojedinci, kao i članovi Hrvatske Gorske službe spašavanja Delnice i Vatrogasci Delnice, a finansijsku potporu cijelom projektu dali su Grad Delnice i Primorsko-goranska županija, odnosno Goranski sportski centar čiji direktor Damir Majnarić najavljuje kako će djelatnici tog poduzeća sudjelovati u održavanju ove atraktivne staze koja će ući u ponudu zimskih sadržaja GSC-a što znači, između ostalog, da će se u GSC-u moći iznajmiti sanjke pa – put pod noge prema Potoku.

Iz povijesti sanjkanja

Najstarije delničko sanjkalište, s izuzetkom podlučičkog iz 1907. godine, bilo je ono gdje su od 1908. godine članovi Kulturno športsko društvo „Sokol“ Delnice zimi čistili od snijega cestu za prilaz vodama delničkog Potoka i time djeci i mladži omogućavali sanjkanje. Sanjko se od početka Vidma u Zdolanjskom kraju do Prepnjčkog mosta u Potoku. Bilo je to u vrijeme kad su sanjke Delničani ručno pravili ili su ih nabavljali u jednoj od mjesnih kolarskih radionica. Sanjke za prijevoz manjeg tereta ili za sanjkanje djece kolari su izradivali od bukovog, javorovog ili brijestovog drva na način da su iz šire piljenice izrezali dva uža klizna profila prema vrhu svinuta i međusobno spojena, ispod kojih se pribio metalni lim. Sanjke u kućnoj radinosti izradivale su se najčešće iz bukovog drva u kombinaciji s „barenom“ bukovinom, radi lakše obrade, za jednog ili dvoje učesnika u sanjkanju. Na takvima se sanjkama Antun Petranović – Čebanov sanjkao u Potoku još davne 1890. godine. Najstariji je to pisani zapis o korištenju te ceste kao starog delničkog sanjkališta.

Djeca na sanjkalištu „Potok“ 1953. godine.

Potoku koristila su sanjke ili slične njima prema fotografiji snimljenoj 1973. godine u Kolarskoj radionici Klobučar koje je sačuvao Miho Klobučarst - R'tičkarov (1871. - 1960.). Da su danas sačuvane bi bile stare više od stotinu godina.

Cesta za Potok zimi po završetku Prvog svjetskog rata proširivala se drvenom ralicom s konjskom zapregom zbog potreba domaćinstava za vodom. Bila je to prigoda da očišćenu

Sanjke korištene za sanjkanje na sanjkalištu Podlučički vrh i Potok iz 1907. godine snimljene 1973. godine.

Djeca na sanjkalištu Podlučički vrh 1907. godine i godinu dana potom u delničkom

cestu djeca i stariji koriste subotama i nedjeljama ili u dane blagdana za sanjkanje. Sanjko se cestom sve do Marija Trošta.

U godinama iz Drugog svjetskog rata organizirano bi zimi djeca sa roditeljima i

mladež odlažili na sanjkanje u Potok o čemu govori fotografija snimljena 1953. godine.

Po uvođenju 1958. godine skijaške proizvodnje u DIP „Jela“ Delnice ubrzo se u proizvodnim halama toga poduzeća započelo sa proizvodnjom sanjki namijenjenih za domaće i inozemno tržište. U cilju promidžbe proizvoda u prosincu 1959. godine organizirana je na sanjkalištu Potok „provjera“ kvalitete proizvedenih saonica s učenicima delničke osnovne škole kojima su sanjke ostavljene u poklon.

Radnici delničke „Jele“ u skladištu proizvedenih saonica 1959. godine čija je kvaliteta i izdržljivost isprobana na sanjkalištu Potok.

Delničke povjesnice u zapisima Željka Laloša

Zgrade Autobusnih kolodvora „Delnice“

Prigodom svečanosti u rujnu 1976. godine generalni direktor riječkog „Autotransa“ Rade Mrvelj položio je u Delnicama kamen temeljac za izgradnju autobusnog kolodvora. Radovi na izgradnji kolodvora bili su povjereni Građevinskom poduzeću „Jadran“ Rijeka. Za objekt korisne

nakrivenе površine od 700 četvornih metara te 900 četvornih metara vanjskog prostora za prometovanje vozila, sredstva za izgradnju su osigurali „Autotrans“ i Poduzeće za ceste „Rijeka“ te Skupština Općine Delnice. Radovi na izgradnji kolodvora završeni su u jesen 1977. godine kada je objekt stavljen u uporabu, a u

cijelosti dovršen je 1978. godine. U listopadu 2010. godine pokrenuta je inicijativa po riječkom „Autotransu“ o izgradnji novog autobusnog kolodvora u blizini sadašnjeg. Pušten je u promet u kolovozu 2012. godine.

Faksimil napisa o polagnju kamena temeljca za izgradnju nekadašnjeg Autobusnog kolodvora u Delnicama. Preuzeto iz riječkog „Novog lista“ 17. rujna 1976. godine.

Autobusni kolodvor u jesen 1978. godine. Lijevo na fotografiji je montažni objekt Turističkog ureda Grada Delnice. Godine 1980. planirano je da se iznad Autobusnog kolodvora naprave prostorije Turističkog ureda s višenamjenskom prostorijom - salom za sastanke i izložbeni prostor stalne postave. Zbog pomanjkanja sredstava odustalo se od izgradnje prostorija.

Detalj s izgradnje Autobusnog kolodvora ljeti 1977. godine.

Zgrada pošte i autobusnog kolodvora. S izgradnjom zgrade započelo se u jesen 1871. godine. Izgradnja zgrade sredstvima mjesata i uprave željeznice završena je 1873. godine koje godine, na prigodnoj svečanosti 23. listopada, stavljena je u uporabu. Srušena je 1971. godine.

Svatište kolodvor Delnice iz prve polovice prošlog stoljeća

Autobusni kolodvor

Autobusni kolodvor

Novi Autobusni kolodvor u Delnicama izgrađen 2012. godine.

DELNICE 1873. GODINE

Uz 140. obljetnicu izgradnje željezničke pruge Karlovac – Rijeka

Kraljevski školski savjetnik dr. Franjo Rački, čelnik (veliki sudac) Kraljevskog suda u Delnicama Vjekoslav Begna, delnički župnik Josip Škrobonja, čelnici delničke izvršne vlasti, predstavnici željeznice i mnogi drugi, neki su od uzvanika koji su u dopodnevnim satima 23. listopada 1873. godine dočekali vlak iz Rijeka koji je, po prvi put, prvim voznim redom krenuo u pravcu Budima u Mađarskoj. Na prigodnoj svečanosti u ime delničkog kotara govorio je Petar Petranović – Vóudarof, a od strane željeznice Zoltan Nagy iz Budima. Svečanosti na delničkom željezničkom kolodvoru nazičio je veliki broj Delničana i svi radnici željezničke sekcije Delnice zaposleni na izradi bukovih pragova i poslovima održavanja pruge na dionicu od Fuzina do Ogulina. Prigodna svečanost održana je istog dana i na željezničkom kolodvoru u Ogulinu.

Nakon izgradnje prvih željezničkih pruga u svijetu i prve u Europi 1830. godine između Liverpoola i Manchestera, u Austro-Ugarskoj monarhiji 1837. godine puštena je u promet prva pruga između Floridsdorfa i Wagrama. Željeznička pruga Karlovac – Rijeka izgrađena je u razdoblju od 1869. do 1873. godine i pripadala je mađarskim državnim željeznicama. Dana 26. srpnja 1869. godine Glavno ravnateljstvo za izgradnju Karlovačko – riječke željeznice s ugarskim ministarstvom sklopilo je ugovor o izgradnji pruge Karlovac –

Rijeka, a već 2. studenog iste godine na ulaznom portalu tunela Kupjak otpočeli su građevinski radovi. Usporedo s počecima probijanja tunela, na Velikom vodenjaku započela je s radom pokretna kovačnica za popravak alata. Oštiri kolosiječni zavoji

Poletak - prvi vozni red Budim - Rijeka i Rijeka - Budim.	
	Na Mili u Min.
	23. listopada 1873.

promjera od 275 metara na više te najvećim nagibom nivelete od 25 promila, bili su zahtjevni izazov za sve graditelje. Stoga su u te poslove bili uključeni vršni stručnjaci koji su znanja i vještine dokazali prilikom izgradnje tada najzahtjevnejne dionice željezničke pruge preko Brennera u Tirolu izgrađene 1867. godine. Kada je 1871. godine probijen tunel kroz Resnak podno Velikog vodenjaka, otv

renje je uveličalo četrdesetak članova delničke puhačke glazbe pod ravnanjem kapelnika Mihovila Pleše.

Prugom je bio povezan Budim i Pešta (Budimpešta) preko Zagreba sa Rijekom i Jadranskim morem. Gradnja pruge bio je više nego zahtjevan građevinski pothvat ostvaren sa skromnom građevinskom tehnologijom i velikim brojem radne snage koja je radila na probijanju tunela i usjeka, podizanju mostova, saniranju klizišta poput onog u delničkom Grabnju s izgradnjom nadvožnjaka 1872. godine, izgradnji nasipa i željezničkih postaja s prijamnim zgradama. Pruga je bila izgrađena isključivo za potrebe austrijskog i mađarskog kapitala, a najmanje u interesu tadašnjeg hrvatskog gospodarstva. Ipak željeznička stanica u Delnicama već 1874. godine postaje središnjim mjestom – vanjskim skladištem za isporuku šumskih i dijelom pilanskih poluproizvoda sa pilana vodenica iz Kupske doline.

Izgradnjom pruge cestovni promet po Lujzinskoj cesti naglo se smanjio što je bilo razlogom da Dioničko društvo vlasnika Lujzinske ceste od 1876. godine započne s rasprodajom upravnih zgrada, zemljišta i posjeda uz Lujziju da bi 1881. godine društvo cestu predalo na upravljanje državi.

Na petu obljetnicu puštanja u promet željezničke pruge Karlovac – Rijeka.....

...u Delnicama je od 15. do 17. rujna 1878. godine priredena Regionalna gospodarsko - šumarska i obrtnička izložba. Izložba je priređena u blizini zgrade željezničkog kolodvora u otvorenom paviljonu dužine 54, a širine 9 metara. Paviljon okićen zelenilom i narodnim barjacima bio je podijeljen u 24 prostora svaki sa po 3 stola. Na dan otvaranja blagoslov izložbi dodijelio je delnički župnik Josip Škrobonja. Bila je to prva takova održana

Gradnja prijamne zgrade željezničkog kolodvora u Delnicama 1872. godine. Zgrada je izgradena na temeljima nekadašnje Lujzinske pošte iz prve polovice 19. stoljeća. Ovo je sada najstarija pronađena fotografija na kojoj se vidi panorama Delnica s Lujzinskom cestom. Tih godina u Delnicama je živjelo blizu dvije tisuće ljudi.

Glasovite zglobne lokomotive koje su prometovale na pruzi do 1920. godine zamijenile su nove – jače kao ova na slici snimljena po ljekarniku Dragutinu Jelineku na delničkoj željezničkoj stanici 28. lipnja 1931. godine.

Riječani i Delničani u riječkoj sekciji za održavanje željezničke pruge dionice od Rijeke do Moravice snimljeni 1953. godine na proslavi obilježavanja 80. obljetnice puštanja u promet pruge Rijeka – Karlovac 1873. godine. Iste godine započela je elektrifikacija pruge Rijeka – Zagreb.

izložba u Gorskem kotaru i jedna među prvima na Slavenskom jugu. Na izložbi posjetitelji su mogli razgledati poljske proizvode, dostignuća u razvoju pčelarstva i šumarstva, strojeve i obrtničke proizvode, žensko tekstilno rukotvorstvo, proizvode dobivene preradom voća, kuniće i stoku. U referatu Tajništva hrvatsko – slavonskog gospodarskog društva upućenog Zemaljskoj vladi u Zagreb 26. rujna 1878. godine stoji da su među izlošcima pozornost privukli delnički pčelinjaci s Đironovim košnicama, izloženi krumpir, tikvice koraba i repa Karla Meischsnera, cikla i krumpir Antuna Majnarića dok je kotarski šumar I. Jurković prikazao uspjeh u odgoju mladih smreka. Izložena je bila i opeka

delničke Poljske ciglane, ručni mlin za kukuruz vlasnika Andrije Crnkovića, ključanice Ferde Budickog te drveni kavezi Dragutina Pečaka. Žensko tekstilno rukotvorstvo izložile su djevojke iz „Djevojačke škole rukotvorstva“ Delnice. Ljekarnička obitelj Jelinek izložila je razne vrste likera i sode a Uroš Skender praktičnu uporabu ševara (šaš – biljka iz porodice rogoza) za punjenje dušeka (madracu). Posebnu pozornost privukli su pučki lijekovi delničkog travara Jakoba Mihelčića.

Prvonagrađeni na izložbi primili su dukate, a 52. pojedinaca primilo je diplome.

Fotografija prikazuje radove na probijanju najdužeg i najtežeg pothvata graditelja pruge Kupjačkog tunela na Riječko – karlovačkoj pruzi 1870. godine. Ulaz u tunela vidi se na slici dolje desno. Zahtjevno područje izgradnje Kupjačkog i Resnačkog tunela zabilježeno je i kao stanište zmaja riđovki od čijeg ugriza radnici su smrtno stradavali.

Željeznička pruga Rijeka – Karlovac – Zagreb elektrificirana je po dionicama od 1953. do 1966. godine. Elektrifikacija dionice pruge od Lokava do Moravica završena je 25. svibnja 1960. godine. Fotografija prikazuje jednu od posljednjih parnih lokomotiva snimljenu na goranskoj dionici željezničke pruge 5. lipnja 1960. godine (iz arhive Foto „Duško“ Delnice).

UDRUGA MLADIH RE+VOLT PRESENTS:
PICKSIEBNER & VALUNGARI
RE+VOLT FEST'13

13/07
2013
★
18:00
★
UPAD:
20/30
KUNA

PARK ŠUMA
GOLUBINJAK
DELNICE - LOKVE

ATMOSFERA
TARZANPANTER

OPŠTO DRŽAVNO PODSLAVLJENJE / GRADSKA / PRIMORSKO-GORANSKA / ZUPANIJA / RADIJE / GORSKE KOTAR / HRVATSKE ŠUME

PARK ROCK 10

KEVLAR BIKINI

Ex - Pl - O - Di - Si - Ac

WHITE STAIN

TEŠKA
inDusTRiJA

KLIZALIŠTE
20.07.2013.

Are you ready?

HLADNO PIVO

DELNICE
03.08.2013.

10. JUBILARNI MOTO SOSTRET
I ROĐENDAN KLUBA